

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe Umane și Social-Politice
Domeniul de studii	Istorie
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Istorie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Curs și seminar special de istorie a românilor (sec. XIX)				
Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Mirela BEGUNI				
Titularul activităților de seminar	Lector univ. dr. Mirela BEGUNI				
Anul de studiu	II	Semestrul	4	Tipul de evaluare	examen
Regimul disciplinei	Categorizația formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categorizația de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DA

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	2	Seminar	2	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	28	Seminar	28	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiu bibliografic și notițe	
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă și pe platformele electronice de specialitate	
II c) Pregătire seminarii, teme, referate	3
II d) Tutoriat	
III Examinări	1
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	4
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	60
Numărul de credite	2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	• Nu este cazul
Competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Nu este cazul	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Nu este cazul
	Laborator	• Nu este cazul
	Proiect	• Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Investigarea unui fapt istoric, construirea de afirmații pe baza surselor istorice și formularea de concluzii relative; Folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale sau scrise și extragerea informației
-------------------------	--

	esențiale dintr-un mesaj; Utilizarea surselor istorice, a metodelor și tehnicilor adecvate pentru rezolvarea problemelor istorice; Aprecierea valorilor trecutului prin raportarea la actualitate; Valorificarea cunoștințelor de specialitate pentru cultivarea valorilor civice și general umane
Competențe transversale	Capacitatea de a dialoga, dezbateră academică în cadrul cursului și seminarului Manifestarea unui interes real pentru cunoașterea rolului Bisericii în procesul de regenerare națională și a implicațiilor asupra prezentului și a viitorului

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studenților cu problematica rolului Bisericii în procesul de renaștere națională a Moldovei în prima jumătate a secolului al XIX-lea.
	Dezvoltarea orizontului cultural și formarea unei atitudini de respect față de implicarea Bisericii în societate

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Curs introductiv: precizarea obiectivelor disciplinei și a bibliografiei, descrierea conținutului, a modului de lucru și a criteriilor de evaluare;	2	- Prelegerea; - Învățarea prin descoperire;	
• Considerații asupra sentimentului național al românilor în ultimele decenii ale perioadei fanariote;	2	- Problematizarea; - Studiul de caz;	
• Aspecte ale învățământului din Moldova în timpul regimului fanariot. Rolul clerului în susținerea învățământului;	2	- Metodele învățării gândirii critice și prin cooperare	
• Relația Biserică-școală în Principatele Române. Rolul și însemnătatea Seminarului de la Socola;	2		
• Mitropolitul Veniamin Costachi, ctitor al învățământului din Moldova;	2		
• Activitatea tipografiilor bisericești și rolul lor în dezvoltarea culturii și a limbii române;	2		
• Rolul tipăriturilor bisericești în cristalizarea ideii de patrie în cultura română;	2		
• Prerogative politice ale ierarhilor în perioada preregulamentară;	2		
• Moldova sub ocupația rusă (1806-18012). Implicarea ierarhilor în politica internă a Moldovei;	2		
• Sprijinirea mișcării de eliberare națională; Implicarea Bisericii în Revoluția de la 1821;	2		
• Situația mănăstirilor închinat din Moldova în ultimul secol de jurisdicție străină;	2		
• Elaborarea Regulamentului Organic. Contribuțiile ierarhilor în includerea unor măsuri favorabile propășirii naționale;	2		
• Fundarea Catedralei mitropolitane din Iași, simbol al demnității naționale;	2		
• Rolul social al Bisericii: înființarea și susținerea instituțiilor spitalicești și sprijinirea materială a săracilor.	2		
Bibliografie selectivă			
Adamescu, Gheorghe, <i>Istoria Seminarului „Veniamin” din Iași (1803-1903)</i> , Editura Carol Göbl, București, 1904.			
Bădărău, Gabriel, <i>Academia Mihăileană (1835-1848)</i> , Editura Junimea, Iași, 1987.			
Beldiman, Alecu, <i>Eterie sau Jalnicile scene prilejite în Moldavia din resvrătirile grecilor, prin șeful lor Alesandru Ipsilanti, venit din Rusia la anul 1821</i> , ediție de Alecu Balica, Tipografia Buciumului Român, Iași, 1861.			

Berindei, Dan, *Cultura națională română modernă*, Editura Eminescu, București, 1986.

Bianu, Ioan, Hodoș, Nerva, *Bibliografia românească veche. 1508-1830*, tom. II, ediția Academiei Române, Atelierele Socec & Co., București, 1910.

Bianu, Ioan, Hodoș, Nerva, Simonescu, Dan, *Bibliografia românească veche. 1508-1830*, tom. III, ediția Academiei Române, Atelierele grafice Socec & Co., București, 1912-1936.

Bianu, Ioan, Simonescu, Dan, *Bibliografia românească veche. 1508-1830*, tom. IV, ediția Academiei Române, Atelierele grafice Socec & Co., București, 1944.

Dușu, Alexandru, *Coordonate ale culturii românești în secolul al XVIII-lea (1700-1821)*, Editura pentru literatură, București, 1968.

Erbiceanu, Constantin, *Istoria Mitropoliei Moldaviei și Sucevei*, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1888.

Idem, *Istoricul Seminarului Veniamin din Monastirea Socola, fondat la 1804*, Iași, 1885.

Filitti, Ioan C., *Domniile române sub Regulamentul Organic, 1834-1848*, Socec-Sfetea, București, 1915.

Idem, *Frământările politice și sociale în Principatele Române de la 1821 la 1828*, Editura „Cartea Românească”, București, 1932.

Idem, *Principatele Române de la 1828 la 1834. Ocupația rusească și Regulamentul Organic*, Inst. de arte grafice „Bucovina” I. E. Torouțiu, București, 1934.

Georgescu, Vlad, *Ideile politice și iluminismul în Principatele Române 1750-1831*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1972.

Hurmuzaki, Eudoxiu de, *Documente privitoare la istoria românilor*, supl. I, vol. IV, coord. D. A. Sturdza, D. C. Sturdza, Octavian Lugoșianu, București, 1891; supl. I, vol. V, coord. D. A. Sturdza, C. Colescu Vartic, 1894; supl. I, vol. VI, coord. D. A. Sturdza, C. Colescu Vartic, 1895; vol. VII, 1876; vol. X, coord. Nicolae Iorga, 1897; vol. XVI, coord. Nerva Hodoș, 1912; vol. XIX, partea I, coord. Ion I. Nistor, București, 1922.

Iorga, Nicolae, *Istoria Bisericii românești și a vieții religioase a românilor*, ediție de Mihaela Paraschiv, Editura Junimea, Iași, 2001.

Idem, *Istoria învățământului românesc*, ediție de Ilie Popescu Teiușan, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971.

Idem, *Istoria literaturii române în sec. al XVIII-lea (1688-1821)*, vol. II, ediție de Barbu Theodorescu, Editura didactică și pedagogică, București, 1969.

Istoria Românilor, vol. VI, coord. Paul Cernovodeanu, Nicolae Edroiu, vol. VII, tom I, coord. Dan Berindei, Editura Enciclopedică, București, 2002, 2003.

Lemny, Ștefan, *Originea și cristalizarea ideii de patrie în cultura română*, Editura Minerva, București, 1986.

Păcurariu, Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. II, III, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, 1997.

Petrescu, Ghenadie, Sturdza, Dimitrie A., Sturdza, Dimitrie C., *Acte și documente privind istoria renascerei României*, vol. I, Tipografia Carol Göbl, 1888.

Regulamentul Organic al Moldovei, ediție de Dumitru Vitcu și Gabriel Bădărău, Editura Junimea, Iași, 2004.

Urechia, V. A., *Istoria românilor*, tom. VII-XIII, Tipografia și fonderia de litere Thoma Basilescu, București, 1894-1901.

Idem., *Istoria școalelor 1800-1864*, tom I-II, IV, Imprimeria Statului, București, 1892-1901.

Vizanti, Andrei, *Veniamin Costachi mitropolit al Moldovei și Sucevei: Epoca, viața și operele sale*, Tipografia Buciumului Român, Iași, 1881.

Xenopol, A. D., *Istoria românilor din Dacia Traiană*, vol. III, ediția a IV-a (de Nicolae Stoicescu și Maria Simionescu), Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988; vol. VIII-XI, ediția a III-a (de I. Vlădescu), Editura Cartea Românească, București, 1929-1930.

Bibliografie minimală

•

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Principii și metode didactice utilizate în învățământul moldav acum două veacuri. Reforme școlare inițiate de către ierahi;	2	- Prelegerea - Conversația euristică;	
• Considerații asupra stării limbii române la începutul veacului al XIX-lea;	2	- Invățarea prin descoperire;	
• Aportul Bisericii la promovarea și dezvoltarea limbii române;	2	- Problematizarea; - Studiul de caz;	

• Contribuția Bisericii la românizarea învățământului desfășurat la Mănăstirea Trei Ierahi;	2	- Metodele învățării gândirii critice și prin cooperare	
• Contribuția mitropolitului Veniamin Costachi la susținerea tipăriturilor laice;	2		
• Activitatea tipografilor bisericești și rolul lor în dezvoltarea culturii și a limbii române;	2		
• Contribuția mitropolitului Veniamin Costachi în regenerarea națională prin sprijinirea teatrului și a muzicii românești;	2		
• Lupta mitropolitului Veniamin pentru impunerea limbii române la Academia Mihăileană;	2		
• Atitudini patriotice ale clerului față de anexarea Basarabiei;	2		
• Răscoala tătarășenilor. Rolul mitropolitului Veniamin Costachi în aplanarea conflictului dintre domnie și populația capitalei Moldovei;	2		
• Aspecte ale activității politice ale ierarhilor în timpul ocupației ruse (1828-1834);	2		
• Măsurile luate în timpul domniilor pământene pentru aducerea mănăstirilor închinat sub control românesc;	2		
• Măsuri luate de ierarhi vizând ameliorarea stării morale și spirituale a românilor	2		
• Personalități bisericești model în lupta românilor pentru renaștere națională.	2		

Bibliografie selectivă

- Adamescu, Gheorghe, *Istoria Seminarului „Veniamin” din Iași (1803-1903)*, Editura Carol Göbl, București, 1904.
- Bădărău, Gabriel, *Academia Mihăileană (1835-1848)*, Editura Junimea, Iași, 1987.
- Beldiman, Alecu, *Eterie sau Jalnicile scene prilejite în Moldavia din resvrătirile grecilor, prin șeful lor Alesandru Ipsilanti, venit din Rusia la anul 1821*, ediție de Alecu Balica, Tipografia Buciumului Român, Iași, 1861.
- Berindei, Dan, *Cultura națională română modernă*, Editura Eminescu, București, 1986.
- Bianu, Ioan, Hodoș, Nerva, *Bibliografia românească veche. 1508-1830*, tom. II, ediția Academiei Române, Atelierele Socec & Co., București, 1910.
- Bianu, Ioan, Hodoș, Nerva, Simonescu, Dan, *Bibliografia românească veche. 1508-1830*, tom. III, ediția Academiei Române, Atelierele grafice Socec & Co., București, 1912-1936.
- Bianu, Ioan, Simonescu, Dan, *Bibliografia românească veche. 1508-1830*, tom. IV, ediția Academiei Române, Atelierele grafice Socec & Co., București, 1944.
- Dușu, Alexandru, *Coordonate ale culturii românești în secolul al XVIII-lea (1700-1821)*, Editura pentru literatură, București, 1968.
- Erbiceanu, Constantin, *Istoria Mitropoliei Moldaviei și Sucevei*, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1888.
- Idem, *Istoricul Seminarului Veniamin din Monastirea Socola, fondat la 1804*, Iași, 1885.
- Filitti, Ioan C., *Domniile române sub Regulamentul Organic, 1834-1848*, Socec-Sfetea, București, 1915.
- Idem, *Frământările politice și sociale în Principatele Române de la 1821 la 1828*, Editura „Cartea Românească”, București, 1932.
- Idem, *Principatele Române de la 1828 la 1834. Ocupația rusească și Regulamentul Organic*, Inst. de arte grafice „Bucovina” I. E. Torouțiu, București, 1934.
- Georgescu, Vlad, *Ideile politice și iluminismul în Principatele Române 1750-1831*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1972.
- Hurmuzaki, Eudoxiu de, *Documente privitoare la istoria românilor*, supl. I, vol. IV, coord. D. A. Sturdza, D. C. Sturdza, Octavian Lugoșianu, București, 1891; supl. I, vol. V, coord. D. A. Sturdza, C. Colescu Vartic, 1894; supl. I, vol. VI, coord. D. A. Sturdza, C. Colescu Vartic, 1895; vol. VII, 1876; vol. X, coord. Nicolae Iorga, 1897; vol. XVI, coord. Nerva Hodoș, 1912; vol. XIX, partea I, coord. Ion I. Nistor, București, 1922.
- Iorga, Nicolae, *Istoria Bisericii românești și a vieții religioase a românilor*, ediție de Mihaela Paraschiv, Editura Junimea, Iași, 2001.
- Idem, *Istoria învățământului românesc*, ediție de Ilie Popescu Teiușan, Editura Didactică și Pedagogică,

București, 1971.
 Idem, *Istoria literaturii române în sec. al XVIII-lea (1688-1821)*, vol. II, ediție de Barbu Theodorescu, Editura didactică și pedagogică, București, 1969.
Istoria Românilor, vol. VI, coord. Paul Cernovodeanu, Nicolae Edroiu, vol. VII, tom I, coord. Dan Berindei, Editura Enciclopedică, București, 2002, 2003.
 Lemny, Ștefan, *Originea și cristalizarea ideii de patrie în cultura română*, Editura Minerva, București, 1986.
 Păcurariu, Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. II, III, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, 1997.
 Petrescu, Ghenadie, Sturdza, Dimitrie A., Sturdza, Dimitrie C., *Acte și documente privind istoria renascerei României*, vol. I, Tipografia Carol Göbl, 1888.
Regulamentul Organic al Moldovei, ediție de Dumitru Vitcu și Gabriel Bădărău, Editura Junimea, Iași, 2004.
 Urechia, V. A., *Istoria românilor*, tom. VII-XIII, Tipografia și fonderia de litere Thoma Basilescu, București, 1894-1901.
 Idem., *Istoria școlilor 1800-1864*, tom I-II, IV, Imprimeria Statului, București, 1892-1901.
 Vizanti, Andrei, *Veniamin Costachi mitropolit al Moldovei și Sucevei: Epoca, viața și operele sale*, Tipografia Buciumului Român, Iași, 1881.
 Xenopol, A. D., *Istoria românilor din Dacia Traiană*, vol. III, ediția a IV-a (de Nicolae Stoicescu și Maria Simionescu), Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988; vol. VIII-XI, ediția a III-a (de I. Vlădescu), Editura Cartea Românească, București, 1929-1930.

Bibliografie minimală

-

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

-

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- cunoașterea principalelor aspecte ale procesului de regenerare națională din perioada studiată - capacitatea de a interpreta corect fenomene și fapte ce intră în câmpul analizei fenomenului istoric	Colocviu	50%
Seminar	-participarea la activitățile de seminar, implicarea în dezbateri.	Prezentarea unui referat	50%
Standard minim de performanță			
- cunoașterea informațiilor de bază ale disciplinei; - realizarea cerințelor de bază prevăzute în programa de seminar			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
24.09.2020	Lector univ. dr. Mirela BEGUNI	Lector univ. dr. Mirela BEGUNI

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
25.09.2020	Lector dr. Marcela ȘLUSARCIUC

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
25.09.2020	Conf. univ. dr. Florin PINTESCU